

Wyrok z dnia 26 września 2001 r.

I PKN 628/00

Stosunek pracy z osobą pełniącą obowiązki powiatowego inspektora sanitarnego nie wygasł, jeżeli propozycja nowych warunków pracy i płacy została jej złożona do dnia 30 czerwca 1999 r. (art. 58 ust. 1 w związku z art. 28 ust. 7 zdanie pierwsze ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej, Dz.U. Nr 106, poz. 497 ze zm.).

Przewodniczący SSN Józef Iwulski, Sędziowie SN: Andrzej Kijowski, Andrzej Wróbel (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 26 września 2001 r. sprawy z powództwa Krystyny R. przeciwko Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w O. o ustalenie, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 12 maja 2000 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Ostrołęce z dnia 28 września 1999 r. [...], przekazując sprawę temu Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 28 września 1999 r. oddalił powództwo Krystyny R. przeciwko Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej o ustalenie istnienia stosunku pracy. Sąd ustalił, że powódka od 14 września 1987 r. była zatrudniona na stanowisku asystenta w Terenowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w O. Z dniem 2 listopada 1991 r. została powołana na stanowisko dyrektora Stacji, a z dniem 2 marca 1992 r. na stanowisko Państwowego Terenowego Inspektora Sanitarnego w O. Pismem z dnia 19 grudnia 1998 r. poinformowano powódkę, że od dnia 1 stycznia 1999 r. będzie pełniła obowiązki do czasu powołania Powiatowego Inspektora Sanitarnego w O., nie później jednak niż do 30 czerwca

1999 r. W dniu 29 czerwca 1999 r. Krystyna P.-M. nowo powołana na stanowisko Powiatowego Inspektora Sanitarnego w O. w obecności Prezydenta Miasta O. i Starosty O. wyraziła ustnie wolę dalszego zatrudnienia powódki. Nie ustalono stanowiska pracy, wynagrodzenia, ani też daty przystąpienia do pracy, gdyż powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim. Powiatowy Inspektor Sanitarny w O. w dniu 26 lipca 1999 r. wręczyła powódce umowę o pracę na czas określony do 31 grudnia 1999 r. na stanowisko starszego asystenta. Powódka odmówiła przyjęcia powyższej umowy. W ocenie Sądu powódka dowiedziała się w dniu 29 czerwca 1999 r. o fakcie powołania Krystyny P.-M. na stanowisko Powiatowego Inspektora Sanitarnego, co jednak nie ma znaczenia prawnego wobec treści art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 106, poz. 497 ze zm.). Zdaniem Sądu zgodnie z przepisem art. 28 ust. 7 tej ustawy dotychczasowy stosunek pracy powódki wygasł w dniu 30 czerwca 1999 r. Przepis art. 58 ust. 1 ustawy nie może mieć w tym przypadku zastosowania, bowiem wymagane jest w nim zaproponowanie nowych warunków pracy do dnia 31 maja 1999 r., a niesporne jest, że taka propozycja nie padła. Z uwagi na wygaśnięcie dotychczasowego stosunku pracy uzgodnienia stron mogły dotyczyć tylko nowej umowy. Strony nie mogły zawrzeć pisemnej lub ustnej umowy, gdyż nie mogły określić istotnych jej postanowień. Z tego powodu poczynione wówczas uzgodnienia należało zdaniem Sądu traktować jak zawarcie umowy przedwstępnej zobowiązującej do zawarcia umowy o pracę.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 12 maja 2000 r. [...] oddalił apelację powódki od powyższego wyroku. Sąd uznał za trafny pogląd Sądu pierwszej instancji, że stosunek pracy powódki wygasł z dniem 30 czerwca 1999 r., zaś powódce nie zaproponowano do 31 maja 1999 r. nowych warunków pracy lub płacy. Powódka w piśmie z dnia 19 grudnia 1999 r. została poinformowana o tym, że będzie pełniła obowiązki Państwowego Inspektora Sanitarnego do dnia jego powołania, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 1999 r. W ocenie Sądu drugiej instancji nie może być mowy o zgodnym zamiarze stron kontynuacji stosunku pracy powódki. Bowiem dla takiej kontynuacji konieczne było zawarcie nowej umowy o pracę, do czego, jak prawidłowo ustalili Sąd pierwszej instancji, jednak nie doszło.

Powódka w kasacji od powyższego wyroku Sądu drugiej instancji zarzuciła naruszenie art. 233 § 1 KPC przez przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów i

uznanie, że strony zawarły umowę przedwstępną co do nawiązania po dniu 30 czerwca 1999 r. nowego stosunku pracy; wskazując na powyższą podstawę kasacyjną wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej stancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja ma usprawiedliwione podstawy. W rozpoznawanej sprawie sporna jest ocena charakteru ustnych uzgodnień dokonanych w dniu 29 czerwca 1999 r. w obecności Prezydenta Miasta O. i Starosty O. między Krystyną P.-M. powołaną z dniem 23 czerwca 1999 r. na stanowisko Powiatowego Inspektora Sanitarnego w O. a powódką pełniącą od 1 stycznia 1999 r. do czasu powołania tego Inspektora, nie później jednak niż do 30 czerwca 1999 r. obowiązki Państwowego Inspektora Sanitarnego. Ustalenie charakteru tych uzgodnień jest doniosłe prawnie dla oceny ich skutków pod kątem dyspozycji przepisów art. 28 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 106, poz. 497 ze zm.). Nie ulega bowiem wątpliwości, że status prawny powódki jako Państwowego Terenowego Inspektora Sanitarnego w O. uległ na mocy tych przepisów przekształceniu z dniem 1 stycznia 1999 r. w ten sposób, że z tym dniem stała się pracownikiem pełniącym obowiązki Powiatowego Inspektora Sanitarnego w O. (art. 28 ust. 5 ustawy), do czasu powołania powiatowego inspektora sanitarnego, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 1999 r. art. 28 ust. 6 ustawy), o czym poinformowano powódkę pismem z dnia 19 grudnia 1998 r. W odniesieniu do stanowiska zajmowanego przez powódkę odrębne przepisy nie stanowiły inaczej, czyli nie przewidywały innych zasad i okresu pełnienia obowiązków powiatowego inspektora sanitarnego.

Zgodnie z przepisem art. 28 ust. 7 zdanie pierwsze ustawy z dnia 13 października 1998 r. stosunki pracy z osobami, o których mowa w ust. 2 i 5, wygasają z dniem 30 czerwca 1999 r., zaś stosownie do zdania drugiego - przepisy art. 57 i 58 stosuje się odpowiednio. Przepis art. 58 ust. 1 tej ustawy stanowi, że stosunki pracy z pracownikami, o których mowa w art. 52-54 i 56, wygasają z dniem 30 czerwca 1999 r., jeżeli przed dniem 31 maja 1999 r. nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy na dalszy okres albo w razie ich nieprzyjęcia do dnia 15 czerwca 1999 r. Z przepisu art. 58 ust. 1 w związku z art. 28 ust. 7 zdanie pierwsze

ustawy z dnia 13 października 1998 r. wynika, że stosunki pracy z osobami pełniącymi obowiązki powiatowego inspektora sanitarnego nie wygasają, mimo że nowe warunki pracy lub płacy na dalszy okres zaproponowano im po dniu 31 maja 1999 r. Przepis art. 28 ust. 7 zdanie drugie tej ustawy stanowi bowiem o odpowiednim stosowaniu przepisu jej art. 58, a zatem należy ten ostatni przepis interpretować zgodnie z celem przepisu jej art. 28 ust. 7 i dojść do przekonania, że propozycja nowych warunków pracy i płacy mogła być złożona tym osobom do dnia 29 czerwca 1999 r.

W tym stanie prawnym niezwykle doniosłe jest szczególnie staranne i przekonujące ustalenie charakteru dokonanych w dniu 29 czerwca 1999 r. uzgodnień. Dla oceny tych uzgodnień konieczne jest uwzględnienie tej okoliczności, że zostały one dokonane w obecności Prezydenta Miasta O. i Starosty O., którzy zgodnie z art. 17 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. wykonywali wspólnie - w drodze porozumienia - uprawnienia wymienione w art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy o samorządzie powiatowym. Zgodnie zaś ze zdaniem drugim art. 17 ust. 5 tej ustawy w porozumieniu określa się w szczególności organ właściwy do dokonania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy oraz składniki wynagrodzenia i ich wysokość.

Sąd drugiej instancji oceniając okoliczności i treść dokonanych uzgodnień oparł je na arbitralnym ustaleniu, że skoro powódce nie przedstawiono do dnia 31 maja 1999 r. nowych warunków pracy i płacy, to jej stosunek pracy wygaś z dniem 30 czerwca 1999 r. Sąd nie wziął jednak pod rozwagę tej okoliczności, że sporne uzgodnienia miały miejsce w dniu 29 czerwca 1999 r., a zatem przed dniem rzekomego wygaśnięcia umowy o pracę. W związku z tym przedwczesne jest twierdzenie Sądu, że nie może być mowy o zgodnym zamiarze stron kontynuowania stosunku pracy powódki oraz że dla kontynuacji tego stosunku konieczne było zawarcie nowej umowy o pracę, do której zawarcia nie doszło. Sądy obu instancji nie ustaliły bowiem, kto ze względu na przepis art. 17 ust. 5 ustawy był organem uprawnionym do podejmowania wobec powódki czynności z zakresu pracy, czy i jakiej treści oświadczenia woli zostały złożone w dniu 29 czerwca 1999 r. przez obecnych Prezydenta Miasta O., Starostę O. i Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz które z tych oświadczeń są oświadczeniami pracodawcy uprawnionego do dokonywania wobec powódki czynności z zakresu prawa pracy. Staranne zbadanie tych okoliczności pozwoli na pełną i prawidłową ocenę materiału dowodowego w celu ustalenia, czy powódce w dniu 29 czerwca 1999 r. przedstawiono propozycję nowych warunków pracy i płacy, co w razie odpowiedzi twierdzącej, wykluczałoby przyjęcie, że stosunek

pracy powódki wygaś z dniem 30 czerwca 1999 r. O charakterze i skutkach prawnych uzgodnień dokonanych w dniu 29 czerwca 1999 r. nie może bowiem przesądzać założony a priori skutek prawny, który ewentualnie wystąpi w dniu następnym, tj. w dniu 30 czerwca 1999 r. w postaci wygaśnięcia z tym dniem stosunku pracy powódki. Zależność logiczna i czasowa jest odwrotna, a mianowicie to ocena prawna zdarzenia z dnia 29 czerwca 1999 r. może w konkretnym przypadku wykluczyć wystąpienie skutku prawnego przewidzianego w art. 28 ust. 7 ustawy, a mianowicie wygaśnięcia umowy o pracę.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====